

Blanský les Netolicko, čertovsky hezké místo. Tento slogan výstižně charakterizuje náš turistický mikroregion v srdci jižních Čech. Rozkládá se od Vltavy k Blanici a od Blat do Blanského lesa. Zahnuje v sobě vše, co jižní Čechy nabízejí. Přijměte proto pozvánku na další z našich poznávacích výletů Kolem kolem Netolic, určený pro celou rodinu. Tentokrát po stopách Karla Klostermanna za „Mlhami na Blatech“. Do krajiny, která tak nadchla našeho předního spisovatele. Krajiny často se halící do typických mlh, s pasoucími se stády srnek, mokřinami a rybníky plnými kaprů, s hrázemi lemovanými mohutnými duby, s tisícíhlavými hejny divokých husí, kachen, volavek a ohlušujícím křikem racků kroužících nad vodou. Do starobylých blatských vesnic s malovanými ozdobnými štíty, do říše legend a příběhů. Průvodcem Vám bude Peklík, pohádkové strašidýlko z našich lesů. Více o něm a regionu Blanský les-Netolicko najdete na www.blanet.cz.

Karel Klostermann velký spisovatel Šumavy

(*1848 Haag-Rakousko +1923 Štěkeň u Strakonice). V letech 1904-1906 pobýval na Zbudovských Blatech ve Zlivi a v dalších letech ji pravidelně navštěvoval. V roce 1904 se zúčastnil spolu s básníkem Adolfem Hejdukem slavnostního odhalení Kubatova pomníku u Zbudova za účasti asi 30.000 lidí. Postupně ve Zlivi pobýval v luxusní vile císařského rady Vojtěcha Kocourka u šamotky, později v domku č.p. 81 učitele Františka Václava Bouchala a nakonec ve služebním bytě přednosty stanice Václava Jandy, přímo v budově zlivského nádraží. Pravidelně také navštěvoval „Klenkovu“ tovární restauraci v domě č.p. 80 u nádraží, kde se seznámil s řadou místních postav a příběhů. Dnes je zde penzion.

Místní „syrová“ krajina, osudy blatských selských rodů, pytláků, hajných a baštýřů ho inspirovaly k napsání několika děl. Byli to povídky Obrázky z Blat a Hlubocka, které vyšly v knize Snímky lidí a věcí, povídky Robinson na Otavě, Svalený balvan, Dědova vina, menší dílo Vypovězen, ale nejznámějším dílem je román Mlhy na Blatech (1906).

Mlhy na Blatech román pojednává mimo jiné o osudech místních selských rodů „Potužáků z Plástoje, Krušnej z Pašic“, věčném souboji mezi pytláky a schwarzemberským personálem a životě na Blatech v polovině 19. století. Ale také o vztahu jihočeských sedláků k rodné půdě, poctivé práci i hrdosti na blatské tradice, reprezentované hlavně „Kubatovskou legendou“. Karlu Klostermannovi se podařilo v románu zachytit, a tím i pro budoucí generace zachránit, řadu místních pověstí i ukázek původního nářečí.

Román byl v roce 1943 zfilmován. Ve filmu režiséra Františka Čápa hrál postavu sedláka Potužáka Zdeněk Štěpánek a jeho čeleďina Vojtu mladý Rudolf Hrušínský. Ve filmu ale díky době, ve které vznikl, pochopitelně chybí jakékoliv zmínky o Kubatovi a selském povstání. Zkuste si román přečíst a vydejte se po jeho stopách na Blata. Určitě dáte za pravdu, že tahle syrová a magická krajina má i po více než 100 letech dodnes něco do sebe, ať za mlhy nebo bez ní.

Zbudovská Blata, jinak také zvaná Svobodná Blata, Hlubocká či Vladislavská. Slovo blata v Čechách znamená bažiny, rašeliniště, močály nebo mokřiny. Jsou historickým územím na bývalém hlubockém panství, ležící mezi Netolicemi a Hlubokou.

Zbudov

Kovárna v Plástovicích

Mlhy na Blatech

Historických blatských obcí bylo devět- Zbudov, Plástovice, Pištín, Hlavatce, Sedlec, Pašice, Mydlovary, Novosedly a Česká Lhota. Typickým znakem místních vesnic jsou jihočeské lidové stavby, tzv. Blatského typu, převážně z druhé poloviny 19. století, nazývané Selské baroko, které se staly neodmyslitelným symbolem jihočeské krajiny. Traduje se, že Blata vždy patřila společně místním sedlákům a sloužila jako společné pastviny pro koně, dobytek, velká hejna hus atd. Prý za panství Adama z Hradce byly nároky sedláků zpochybňovány, a to vyvrcholilo vzpourou vedenou zbudovským rychtářem Jakubem Kubatou. Ten měl být roku 1581 na Blatech popraven. Z toho vzniklo známé rčení Jakub Kubata dal hlavu za Blata. Tato historie se stala legendou, i když ve skutečnosti je dost nejistá. Množství národopisných předmětů z Blat, včetně krojů, malovaného nábytku, ukázky lidové světničky a unikátní sbírky vyšívaných blatských plen, je možno spatřit v expozici muzea JUDr. Otakara Kudrny v Netolicích, www.netolice.cz.

Okruh je asi 30 km dlouhý, vedený nenáročným rovinatým terénem a je vhodný i pro rodiny s dětmi. Vede převážně po stávajících cyklotrasách a zpevněných komunikacích. Na cestě potkáte vesnické památkové rezervace Zbudov a Plástovice, třetí největší rybník v ČR Bezdrev, unikátní stavby selského baroka a řadu dalších přírodních i historických památek.

www.blanet.cz www.netolice.cz

text+foto: Oldřich Petrášek, tisk: Baza Graphic
U příležitosti roku Karla Klostermanna v roce 2008 vydala MAS Blanský les-Netolicko o.p.s. www.mas-netolice.cz
Projekt byl podpořen z Grantového programu nadace Jihočeské cyklostezky, ČD, Svazkem Obcí Blata a městem Netolice.

Kolem kolem Netolic

Po stopách Karla Klostermanna za „Mlhami na Blatech“ Tip na výlet pro celou rodinu

Blanský les Netolicko,

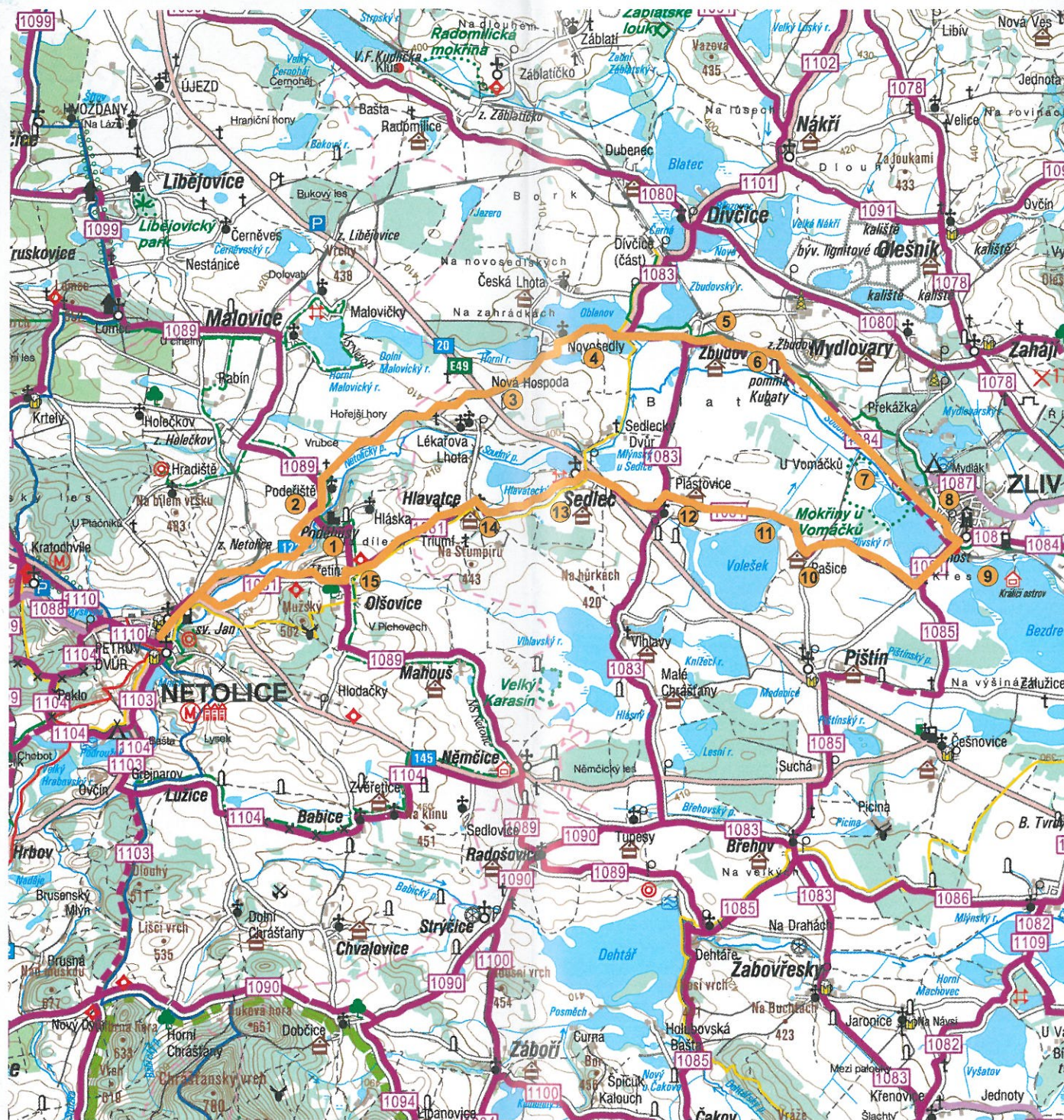
čertovsky hezké místo

JADERNÁ ELEKTRÁRNA
TEMELÍN

Zastavení „blatské etapy“

1. Poděhusy - zaniklý hrad. Patřil od 13. století k majetku Rožmberků. Roku 1421 byl vypálen Janem Žižkou a nebyl již obnoven. Archeologická památka.
2. Podeřístě - řada původních „řadových“ statků, hodnotná stavba selského baroka č.p.16, návesní kaple a gotická boží muka u č.p. 40.
3. Nová Hospoda - známá restaurace a penzion, původně formanská hospoda z roku 1812 na staré Linecké stezce.
4. Novosedly - blatská vesnice u rybníka Oblánov (10,5 ha), zachována řada původních stavení.
5. Zbudov - vesnická památková rezervace, centrum Zbudovských Blat. Zachováno množství staveb Selského baroka, vč. statku č.p. Jakuba Kubaty
6. Pomník zbudovského rychtáře Jakuba Kubaty z r. 1904, podle legendy popraveného vůdce vzbouřených sedláků v r. 1581, nedaleko u Soudného potoka velké kameny označující místo popravy a místo, kde měl být pochován.(menhiry?).
7. Mokřiny u Vomáček - přírodní rezervace(38 ha), ukázka původních blat, vlhké louky a rákosiny na okraji Zlivského rybníka.
8. Zliv - město (3700 obyv.), v roce 1409 uváděná jako poddanská ves hlubockého panství. U Zlivského rybníka zachován kamenný dvouobloukový most z 18. století se sochou sv. Jana Nepomuckého (z r. 1724). Kostelík sv. Václava v novogotickém stylu. V 19. století byla založena keramická továrna a šatovka.
9. Bezdrev - třetí největší rybník v ČR. Vybudován již před rokem 1490. Délka hráze téměř 400 m, obvod rybníka 18,5 km, plocha je cca 394 ha a katastrální výměra 520 ha.
10. Pašice - zachována řada statků Selského baroka, jeden z cenných statků je č.p. 7 s polovalbou a sýpkou z roku 1819. Při cestě na Zliv statek č.p.12 se sýpkou s oboustranným barokním štítem z roku 1824. Malý kemp, určený hlavně pro cykloturisty.
11. Volešek - velký rybník 146 ha , zvaný též "plástovický" nebo "pašický". Založen byl těsně kolem roku 1500. Významné ptáčí hnízdiště.
12. Plástovice - vesnická památková rezervace. Jedna z nejzachovalejších blatských vesnic s množstvím staveb Selského baroka. Plástovická kovárna se stala symbolem Selského baroka
13. Sedlec - zachováno několik staveb Selského baroka, známá restaurace Blata. Unikátní památkou je hřbitov s vodním příkopem na místě původní tvrze.
14. Hlavatce - blatská obec. První písemná zmínka je z roku 1379, zachována značně rozlehlá náves a kaplička se sochou sv. Václava.
15. Olšovice - chráněná návesní kaplička a statek Selského baroka č.p. 28. Unikátní je chráněná 400 let stará planá hrušeň.